

RAADSBESLUIT

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
3663668	beernink, coen	MSO-MP	Claudio Bruggink
ONDERWERP			
3663668 - Sport- en beweegvisie 2023-2033			

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HENGELO BESLUIT:

De gemeenteraad besluit de sport- en beweegvisie vast te stellen.

PUBLIEKSVRIENDELIJKE SAMENVATTING

In 2017 is de Kadernota Sport en Bewegen, met bijbehorend uitvoeringsprogramma vastgesteld. Die kadernota en het uitvoeringsprogramma Sportstimulering, Verenigingsondersteuning en Sportaccommodaties liepen tot en met 2021. Met een nieuwe sport- en beweegvisie geeft gemeente Hengelo vervolg aan de Kadernota Sport en Bewegen en is een kader voor sport en bewegen in de omgevingsvisie. De visie is opgesteld vanuit het beleid dat we de afgelopen jaren hebben ontwikkeld.

Deze brengen we met elkaar in samenhang en waar nodig optimaliseren we dat beleid.

Ons vertrekpunt voor deze visie bestaat uit een aantal overkoepelende waarden en ambities die de basis vormen voor ons beleid:

- De koers voor 2040
- De omgevingsvisie
- Transformatieplan Sociaal Domein
- Global Goals

Sport en bewegen zijn essentiële ingrediënten voor de hiervoor genoemde ambities en opgaven; Sport en bewegen hebben een directe invloed op de kwaliteit van leven en kunnen daarnaast bijdragen aan de aantrekkelijkheid van onze stad in de toekomst, bijvoorbeeld in de spoorzone Hengelo-Enschede. De inzet van deze sport- en beweegvisie is om iedereen uit te nodigen om te bewegen, op elk niveau! Daarbij maakt het niet uit of je jong of oud bent, topsporter of helemaal niet sportief. Sporten en bewegen in Hengelo is voor iedereen toegankelijk en bereikbaar.

De griffier

De voorzitter

RAADSADVIES

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	AFDELING	PORT. HOUDER
3663668	beernink, coen	MSO-MP	Claudio Bruggink
ONDERWERP			
3663668 - Sport- en beweegvisie 2023-2033			

BESLUIT

De gemeenteraad besluit de nieuwe sport- en beweegvisie vast te stellen.

INLEIDING

In 2017 is de Kadernota Sport en Bewegen, met bijbehorend uitvoeringsprogramma vastgesteld. Die kadernota en het uitvoeringsprogramma Sportstimulering, Verenigingsondersteuning en Sportaccommodaties liepen tot en met 2021. Met een nieuwe sport- en beweegvisie geeft gemeente Hengelo vervolg aan de Kadernota Sport en Bewegen en is een kader voor sport en bewegen in de omgevingsvisie. De visie is opgesteld vanuit het beleid dat we de afgelopen jaren hebben ontwikkeld.

Deze brengen we met elkaar in samenhang en waar nodig optimaliseren we dat beleid.

Ons vertrekpunt voor deze visie bestaat uit een aantal overkoepelende waarden en ambities die de basis vormen voor ons beleid:

- De koers voor 2040
- De omgevingsvisie
- Transformatieplan Sociaal Domein
- Global Goals

Sport en bewegen zijn essentiële ingrediënten voor de hiervoor genoemde ambities en opgaven; Sport en bewegen hebben een directe invloed op de kwaliteit van leven en kunnen daarnaast bijdragen aan de aantrekkelijkheid van onze stad in de toekomst, bijvoorbeeld in de spoorzone Hengelo-Enschede. De inzet van deze sport- en beweegvisie is om iedereen uit te nodigen om te bewegen, op elk niveau! Daarbij maakt het niet uit of je jong of oud bent, topsporter of helemaal niet sportief. Sporten en bewegen in Hengelo is voor iedereen toegankelijk en bereikbaar.

ARGUMENTEN

1.1 Hengelo staat bekend als dé sport- en beweegstad.

Met de ambities en speerpunten worden we een sportieve en inspirerende stad met gezonde inwoners, mooie evenementen en een sterk en stimulerend aanbod. Of het nu gaat om topsport, wandelen in het park, samen sporten bij een vereniging of aanbieder, breedtesport of het aanmoedigen tijdens een (inter)nationaal evenement. Iedereen kan sporten en bewegen op eigen niveau: inwoners van alle leeftijden, met of zonder beperking.

1.2 Deze visie beantwoordt en speelt in op (toekomstbestendige) ontwikkelingen, wensen en behoeftes.

Deze visie benoemt het belang van sport en bewegen voor alle inwoners van Hengelo en het droombeeld waar we naar streven. We bouwen voort op het sportbeleid van de afgelopen jaren en leggen nieuwe en versterkende accenten om sport en bewegen voor alle doelgroepen en leeftijden in Hengelo mogelijk en bereikbaar te maken.

1.3 Lange termijn en toekomstgerichte visie op basis van integraal samenwerken.

In deze sport- en beweegvisie hanteren we voor de eerste keer op het gebied van sportbeleid een langer perspectief: de ambities reiken tot en met 2033, met een doorkijk tot 2043 met het Gebied- en Accommodatievoorzieningen Plan (GAP). Zo bieden we continuïteit, spelen we in op ontwikkelingen en zorgen we ervoor dat kansrijke initiatieven ook daadwerkelijk van de grond kunnen komen.

1.4 Het Gebied- en Accommodatievoorzieningen Plan wordt ondersteunend ingericht aan de verhaallijnen en thema's van de omgevingsvisie.

Met het inrichten van het Gebied- en Accommodatievoorzieningen Plan (GAP) wordt ingespeeld op onder andere het totaal aanbod sport- en beweegvoorzieningen (incl. openbare ruimte), verduurzaming, gebiedsontwikkelingen, openbare ruimte (incl. Kadernota Spelen 2016), gymlokalen (aanvullend aan het IHP Onderwijs) en een duidelijke investeringsagenda en opgave.

1.5 Deze visie is onderdeel van de sociaal basis en de ambitie om deze basis te versterken.

Belangrijk binnen deze visie is het verbinden en versterken van bestaand beleid dat raakvlakken heeft met

sport en bewegen. Met sport en bewegen ondersteunen en versterken we de vier belangrijkste kenmerken van het transformatieplan:

- Normaliseren
- Preventie
- Wijkgerichte aanpak
- Nieuw zakelijk partnerschap

KANTTEKENINGEN

1. Om de ambities te laten slagen is samenwerking nodig tussen partners.
Er zijn veel partners zoals onderwijsinstellingen, verenigingen, zorginstellingen, maatschappelijke partners die betrokken zijn in verschillende projecten, rollen en/of belangen. Bij het laden en realiseren van de ambities en speerpunten moeten we rekening houden met diverse processen en doelstellingen.
2. Gebrek aan personeel kan vertraging in de inrichting van het Gebied- en Accommodatie-voorzieningen Plan (GAP) veroorzaken.
We zien het GAP als een integraal samenwerkingsproject tussen diverse domeinen. Het organiseren van ambtelijke capaciteit in de komende jaren is een blijvend aandachtspunt voor de slagkracht.

VERVOLG

Opstarten Gebied- en Accommodatie-voorzieningen Plan (GAP)

De sport- en beweegvisie 2023-2033 wordt geladen met speerpunten per ambitie. Eén van de speerpunten is het Gebied- en Accommodatie-voorzieningen Plan. Dit plan is een belangrijk onderdeel om de visie tot een succes te maken. In 2024 wordt dit plan opgesteld en voorgelegd aan de gemeenteraad.

Financiën

Het vaststellen van de visie heeft nu geen financiële consequenties. De raad wordt nu niet gevraagd om toestemming tot het doen van nieuwe investeringen. Alle nieuwe investeringen zullen met dekkingsvoorstellen telkens aan de raad ter besluitvorming worden voorgelegd. Dit loopt via het proces van de P&C-cyclus/ begroting.

Communicatie

De besluitvorming over de visie vindt begin 2024 plaats. Er wordt persbericht georganiseerd.

BIJLAGEN

Bijlage 1: Sport- en beweegvisie 2023-2033

Bijlage 2: Presentatie Politieke Markt 26 september

Sport- en beweegvisie Hengelo

2023 - 2033

Oktober 2023

www.hengelo.nl

Gemeente
Hengelo

Inhoud

Voorwoord	pag. 3
1. Inleiding	pag. 4
Een nieuwe sport- en beweegvisie	pag. 4
Pijlers van deze visie	pag. 4
Verbinding met bestaand beleid	pag. 4
2. Sport als basis voor maatschappelijke kracht	pag. 5
Positieve implusen van sport	pag. 5
Sport, bewegen en positieve gezondheid	pag. 5
Sport verankeren in de samenleving	pag. 5
Lokaal en regionaal	pag. 6
3. Visie en ambities	pag. 6
4. Strategie: de drie pijlers	pag. 7
Pijler 1 Sport- en beweegparticipatie	pag. 7
Uitdagingen	pag. 7
Speerpunten	pag. 7
Pijler 2 Infrastructuur	pag. 8
Uitdagingen	pag. 10
Speerpunten	pag. 10
Pijler 3 Data & ontwikkeling	pag. 11
Uitdagingen	pag. 11
Speerpunten	pag. 12
5. Principes en voorwaarden	pag. 12
Samenwerken met leidende principes en voorwaarden	pag. 12
Leidende principes	pag. 12
Voorwaarden samenwerken	pag. 12
Voorwaarden activiteiten uitvoeren	pag. 12
6. Financieel	pag. 14
Sport- en beweegbeleid	pag. 14
Combinatiefunctionarissen	pag. 14
Binnensport infrastructuur	pag. 14
Buitensport infrastructuur	pag. 14
Sportevenementen	pag. 14
Twentebad	pag. 14
Hengelo Sport	pag. 15
Commerciële projecten en partners	pag. 15
Overzicht financiering nieuwe projecten	pag. 15
7. Eindnoot / bronnen	pag. 15

Voorwoord

Hengelo heeft een hoge kwaliteit van leven en dat willen we behouden en verder uitbouwen in de toekomst. We willen een bruisende, aantrekkelijke en sportieve woon- en maakstad zijn. Waar het wonen, werken en verblijven in de wijken prettig en sociaal veilig is. Die aantrekkelijke stad willen we niet alleen zijn, maar ook uitstralen.

Ook werken we aan de sociaaleconomische structuur in onze technologische topregio Twente. Het is belangrijk dat inwoners zich aangetrokken voelen tot onze stad. Niet alleen voor nu, juist ook voor onze toekomstige inwoners. We zien dat we moeten investeren in het aantrekken, boeien en binden van inwoners in de hele breedte.

Sport en bewegen zijn essentiële ingrediënten voor de hiervoor genoemde ambities en opgaven; Sport en bewegen hebben een directe invloed op de kwaliteit van leven en kunnen daarnaast bijdragen aan de aantrekkelijkheid van onze stad in de toekomst, bijvoorbeeld in de spoorzone Hengelo-Enschede. De inzet van deze sport- en beweegvisie is om iedereen uit te nodigen om te bewegen, op elk niveau! Daarbij maakt het niet uit of je jong of oud bent, topsporter of helemaal niet sportief. Sporten en bewegen in Hengelo is voor iedereen toegankelijk en bereikbaar. We hebben in Hengelo prachtige verenigingen en sport- en beweegaanbieders. En ook een fantastische openbare en natuurlijke ruimte.

Samen werken we hard aan verbeteringen in ons aanbod en zien we in de cijfers dat Hengeloërs meer sporten en bewegen dan de gemiddelde Nederlander. Super om te horen! Sport en bewegen geeft plezier, energie en een gevoel van trots. Het maakt je vitaler en gezonder. Ook het contact met anderen is tijdens het sporten en bewegen enorm waardevol, want dit zorgt ervoor dat niet-bewegers worden uitgedaagd om in beweging te komen. Ik zie dat het sporten en bewegen in Hengelo goed op weg is. Ik zie ook dat we onszelf daarin nog verder kunnen verbeteren, uitdagen en motiveren.

Deze sport- en beweegvisie 2023-2033 is opgesteld als kader en input voor de omgevingsvisie en onderdeel van de sociale basis en de ambitie om deze basis te versterken. Samen met de inbreng van velen is deze visie tot stand gekomen. In de komende jaren gaan we onder meer ons aanbod van sport- en beweegaccommodaties en voorzieningen verbeteren, innoveren en optimaliseren.

We realiseren een uitnodigend, stimulerend, toegankelijk en bereikbaar aanbod in de wijken. Dit doen we door intensief samen te werken met zorg- en welzijnsinstanties. Door samen te werken krijgen en houden we Hengelo in beweging. Als wethouder sport ben ik blij met de visie die nu voor u ligt. Deze visie moet iedereen uitnodigen om te sporten en bewegen. Samen met alle partners en de inwoners gaan we aan de slag en dat gaat de komende jaren nog vele mooie dingen opleveren!

Claudio Bruggink

1. Inleiding

Een nieuwe sport- en beweegvisie

In 2017 is de Kadernota Sport en Bewegen, met bijbehorend uitvoeringsprogramma vastgesteld. Die kadernota en het uitvoeringsprogramma Sportstimulering, Verenigingsondersteuning en Sportaccommodaties liepen tot en met 2021. Met een nieuwe sport- en beweegvisie geeft gemeente Hengelo vervolg aan de Kadernota Sport en Bewegen en is een kader voor sport en bewegen in de omgevingsvisie. De visie is opgesteld vanuit het beleid dat we de afgelopen jaren hebben ontwikkeld. Deze brengen we met elkaar in samenhang en waar nodig optimaliseren we dat beleid. Ons vertrekpunt voor deze visie bestaat uit een aantal overkoepelende waarden en ambities die de basis vormen voor ons beleid:

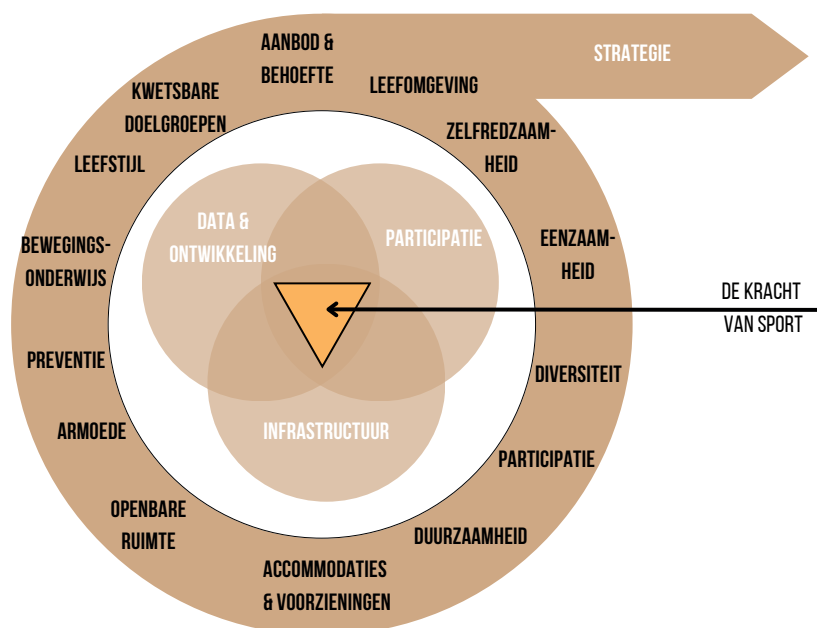
- De koers voor 2040
- De omgevingsvisie
- Transformatieplan Sociaal Domein
- Global Goals

De essentie van deze overkoepelende visie en ambitie is dat we de kwaliteit van leven (bruto Twents geluk) en daarmee het voorzieningenniveau in Hengelo willen behouden en verder uitbouwen. Onze bruisende en aantrekkelijke stad, alsook de technologische topregio zijn daarin onze onderscheidende krachten en ambities. Het aantrekken, boeien en binden van talent in de volledige breedte is daarbij, vanwege de daling van de beroepsbevolking, onze grootste opgave. Sport en bewegen zijn essentiële onderdelen bij het werken aan die opgave, bijvoorbeeld in grote gebiedsontwikkelingen zoals de spoorzone Hengelo-Enschede. Het verbeteren en verankeren van bestaand beleid en het toepassen, benutten en optimaliseren van trends en ontwikkelingen vormt het kader van deze visie. Verankering van deze visie vindt integraal plaats in de omgevingsvisie, ontwikkeling van Spoorzone Hengelo-Enschede, draagt bij aan de sociale basis van het transformatieplan en de ambitie om deze basis te versterken.

In deze nieuwe sport- en beweegvisie beschrijven we (nieuwe) doelstellingen en de ontwikkelrichting voor sport en bewegen. Die doelstellingen en ontwikkelrichting hebben we opgehaald bij onze stakeholders zoals verenigingen, commerciële aanbieders, samenwerkingspartners en gebruikers. Ter voorbereiding op het schrijven van deze visie waren er in 2022 en 2023 diverse bijeenkomsten, afspraken en (digitale) onderzoeken. Ook hielden we gesprekken met verschillende doelgroepen om informatie op te halen. Die input gaf ons inzicht in de huidige en gewenste situatie. We beschrijven in deze visie het belang en de meerwaarde van sport en bewegen voor de inwoners van Hengelo. En we zetten een stip op de horizon. Deze visie reikt verder dan de collegeperiode 2022-2026. Ons vergezicht is tot en met 2033 en geeft een doorkijk naar 2043 voor de sport- en beweeginfrastructuur. Dit vergezicht wordt integraal vertaald in de omgevingsvisie (en in de komende jaren ontwikkeld binnen programma's die hieruit voortvloeien), de belangrijkste kenmerken van het transformatieplan en de opgaven van de strategische agenda. Zo bieden we continuïteit en zorgen we ervoor dat kansrijke initiatieven ook daadwerkelijk van de grond kunnen komen. We willen benadrukken dat deze visie ruimte voor maatwerk laat.

Pijlers van deze visie

Sport- en beweegparticipatie, Infrastructuur en Data & Ontwikkeling zijn de drie pijlers van deze sport- en beweegvisie. Met de drie pijlers geven we aandacht aan de veranderende behoeften van inwoners, aanbieders en aan de infrastructuur in de gehele breedte. Van topsport tot en met spelen in de buitenlucht. Data helpt inzicht te krijgen waar kansen liggen voor sport en bewegen en geeft faciliterend onderbouwing aan het sport- en beweegbeleid. Denk bijvoorbeeld aan een stimulerende leefomgeving, preventie, gezondheid of een beter aanbod per levensfase of doelgroep. Deze pijlers raken in meer of mindere mate de doelen van het sociale, ruimtelijke en fysieke domein.

Figuur 1 De kracht van Sport is integraal samenwerken

Dit zijn onder andere het transformatieplan, de omgevingsvisie, de Brede SPUK-regeling, het Integraal Zorg Akkoord (IZA), de Kadernota Spelen en het Lokaal Maatschappelijke Vastgoed. In deze visie houden we rekening met maatschappelijke ontwikkelingen en uitdagingen die bijdragen aan de effecten van ons sport- en beweegbeleid op de gemeente, inwoners en de wijken. Het sport- en beweegbeleid deelt, ondersteunt en verbindt de gezamenlijke doelen. De meest efficiënte manier om hieraan bij te dragen is het versterken en verbreden van sport en bewegen.

Verbinding met bestaand beleid

Deze sport- en beweegvisie is het kader tot en met 2033. Belangrijk binnen deze visie is het verbinden en versterken van bestaand beleid dat raakvlakken heeft met sport en bewegen. Onderstaande figuur maakt samenwerking met onderdelen uit andere beleidsterreinen inzichtelijk. Het laat zien dat we door met elkaar samen te werken en de kracht van sport te benutten doelstellingen kunnen behalen.

Sport en bewegen is naast de benoemde beleidsterreinen ook onderdeel van de sociale basis en de ambitie om deze basis te versterken. Met sport en bewegen ondersteunen en versterken we de vier belangrijkste kenmerken:

1. Normaliseren: gewone problemen oplossen in het normale, dagelijkse leven. Wij zien tegenslag als iets dat erbij hoort. We maken problemen niet te groot door er meteen een etiket op te plakken en we zoeken eerst hulp in onze eigen omgeving.
2. Preventie: wat je voorkomt, hoeft je achteraf niet te herstellen. Preventie vermindert de behoefte aan zwaardere zorg. Dat scheelt niet alleen in de kosten, maar voor mensen zelf is het voorkomen van problemen natuurlijk ook veel prettiger
3. Wijkgerichte aanpak: de gemeente dichterbij de Hengeloërs. We willen meer gebruik maken van wat er in de wijk al is: van scholen en zwembaden tot wijkcentra en huisartsenpraktijken. We organiseren ondersteuning dicht bij huis, in een vertrouwde omgeving en in aansluiting op het gewone

2. Sport als basis voor maatschappelijke kracht

Deze visie benoemt het belang van sport en bewegen voor alle inwoners van Hengelo en het droombeeld waar we naar streven. We bouwen voort op het sportbeleid van de afgelopen jaren en leggen nieuwe en versterkende accenten om sport en bewegen voor alle doelgroepen en leeftijden in Hengelo mogelijk te maken.

Hengelo was in de tijd van Stork een pionierstad was voor industriële ontwikkeling. We zetten het pionieren voort op het gebied van innovativiteit, aantrekkelijkheid, mobiliteit en duurzaamheid. We willen een toptechnologische maak- en werkstad zijn waar je prettig kunt verblijven.

Een sportieve gemeente bruist, inspireert, straalt passie en bevlogenheid uit, verbindt, maakt trots en zet aan tot grootse prestaties. De maatschappelijke kracht komt voort uit het wezen van de sport: plezier hebben!

Positieve impulsen van sport

Sport en bewegen is voor veel mensen vooral leuk en gezond. Binnen Hengelo is sport en bewegen breed verankerd in de samenleving. Elke week zijn honderden Hengeloërs te vinden op of rond sportparken, hallen of andere sportvoorzieningen. Daarnaast zijn honderden zo niet duizenden inwoners wandelend of fietsend actief. Veel mensen sporten met anderen, zo activeren ze ook hun sociale netwerk. Voor kinderen is sport en bewegen een gezonde tijdsbesteding, zeker in deze tijd van digitalisering en groeiend overgewicht bij kinderen en jong volwassenen. Onze voorzieningen en ook playgrounds, basketbalvelden, trapveldjes en Cruyff Courts bieden hen plezier. Dit geldt natuurlijk niet alleen voor kinderen maar voor iedereen, jong en oud. We zien een explosieve groei in het gebruik van openbare ruimte voor sporten, bewegen en spelen, dit willen we stimuleren en verbreden. Sport geeft energie en juist dat zorgt ervoor dat mensen bijna ongemerkt ook op andere vlakken profiteren van sport.

Sporten en bewegen geeft individuen, groepen, instellingen en bedrijven enorme impulsen.

Sport, bewegen en positieve gezondheid

In Hengelo streven we naar gezonde inwoners. Sterker nog, we willen dat inwoners een positieve gezondheid ervaren. Met positieve gezondheid bedoelen we dat we breder kijken naar de mens dan alleen 'aan- of afwezigheid van ziekte'. Positieve gezondheid focust op bijdragen aan het vermogen van mensen om zich aan te passen en eigen regie te voeren. Met als doel om kunnen gaan met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven. Positieve Gezondheid draagt zo bij aan de verschuiving van 'ziekte en zorg' naar 'gezondheid en gedrag'. Het begrip is praktisch vertaald in zes dimensies van gezondheid:

1. Lichaamsfuncties	Ik voel mij gezond en fit
2. Mentaal welbevinden	Ik voel mij vrolijk
3. Zingeving	Ik heb vertrouwen in mijn toekomst
4. Kwaliteit van het leven	Ik geniet van het leven
5. Meedoen	Ik heb goed contact met andere mensen
6. Dagelijks leven	Ik kan goed voor mijzelf zorgen

Sport verankeren in de samenleving

Sport en bewegen heeft een relatie met andere disciplines als gezondheid, preventie, onderwijs- en jeugd, recreatie, fysiek en ook met de economie. We kunnen stellen dat een goed sport- en beweegbeleid belangrijk is voor nu én de

toekomst van de inwoners van Hengelo. Bovengenoemde disciplines zijn ook nodig om de participatie voor sport en bewegen te bevorderen. Brede verankering van sport en bewegen gaat echter verder. Sport en bewegen zit als basis in onze samenleving. Sport en bewegen draagt bij aan een goed woon-, werk-, leef- en vestigingsklimaat en aan verbanden binnen en buiten de gemeentegrenzen. Daarom daagt gemeente Hengelo maatschappelijke organisaties, onderwijs en bedrijfsleven uit om in beweging te komen en samen onze visie tot bloei te brengen.

Lokaal en regionaal

We dagen niet alleen organisaties binnen onze eigen gemeente uit. We zoeken ook samenwerking met Twentse gemeenten om doelstellingen met elkaar te realiseren. Regionaal willen we voorop lopen waar het kan en slim aanhaken waar dit nodig is. Zo krijgen we en houden we focus en aandacht op inclusief sporten en bewegen, betaalbare en bereikbare accommodaties, (top)sportevenementen en uitstraling.

3. Visie en ambities

Gemeente Hengelo wil naast de maak- en werkstad ook bekend staan als dé sport- en beweegstad. We willen een sportieve en inspirerende stad zijn met gezonde inwoners, mooie evenementen en een sterk en stimulerend aanbod. Of het nu gaat om topsport, wandelen in het park, samen sporten bij een vereniging of aanbieder, breedtesport of het aanmoedigen tijdens een (inter)nationaal evenement. Iedereen moet kunnen sporten en bewegen op eigen niveau: inwoners van alle leeftijden, met of zonder beperking. Dit willen we zijn en uitstralen!

Om dit te realiseren hebben we drie ambities geformuleerd:

- 1 In Hengelo is sporten en bewegen voor iedereen bereikbaar**
- 2 Hengelo is één grote stimulerende bewegingsomgeving**
- 3 Sport als basis voor maatschappelijke kracht**

AMBITIE 1: In Hengelo is sporten en bewegen voor iedereen bereikbaar

In 2033 heeft elke Hengeloër de mogelijkheid om in beweging te komen. Concreet betekent dit dat er een divers sport- en beweegaanbod is voor iedereen, ongeacht welke fysieke en/of mentale fitheid, leeftijd, financiële situatie,

sociale achtergrond en/of behoefte.

In 2033 kunnen alle Hengeloërs jong beginnen met sporten en bewegen. De gemeente draagt als sport- en beweegstad zo bij aan de mentale en motorische ontwikkeling en positieve gezondheid van inwoners.

AMBITIE 2: Hengelo is één grote stimulerende bewegingsomgeving

In 2033 is de basis gelegd voor een inclusieve, multifunctionele en duurzame inrichting. De basisinrichting van de openbare ruimte, sportaccommodaties en parken is zodanig dat alle Hengeloërs zich uitgenodigd voelen te sporten en te bewegen. Dat wil zeggen dat elke Hengeloër hier op eigen niveau kan sporten en bewegen. In 2033 zijn er meer sport- en beweegevenementen en worden sport- en beweegaccommodaties meer multifunctioneel gebruikt.

AMBITIE 3: Sport als basis voor maatschappelijke kracht

In 2033 is Hengelo een sportieve gemeente die bruist, inspireert, passie en bevoegdheid uitstraalt. Een gemeente die verbindt, inwoners trots maakt en inwoners aanzet aan tot grootse prestaties. De maatschappelijke kracht van Hengelo komt voort uit het wezen van de sport: plezier hebben!

4. Strategie: de drie pijlers

Hengelo is een sportieve stad waar inwoners meer dan gemiddeld, ten aanzien van het landelijke gemiddelde, positieve gezondheid ervaren. Sporten en bewegen dragen daaraan bij. Ze zijn een belangrijk middel voor inwoners om plezier aan te beleven, elkaar te ontmoeten en te werken aan (positieve) gezondheid. De gemeente zet daarom een breed scala aan interventies en accommodaties in en werkt met anderen samen om aan die positieve ervaring bij te dragen. Maar gemeente Hengelo ambieert meer dan alleen een sportieve stad zijn. We willen inspireren en bekend staan met ons sport- en beweegaanbod. Hengelo is één stimulerende bewegingomgeving.

De drie pijlers zijn:

1. Sport- en beweegparticipatie
2. Infrastructuur
3. Data & ontwikkeling

Pijler 1 | Sport- en beweegparticipatie

Structureel sporten en bewegen dragen bij aan persoonlijke ontwikkeling en vaardigheden. Via sporten en bewegen ontmoet je anderen, creëer je invulling en ontwikkel je andere (positieve) normen en waarden. Een belangrijke focus ligt op het behalen van winst voor iemand die van niet bewegen naar een beetje bewegen gaat. Hiervoor trekken we op met het onderwijs, maatschappelijke partners en aanbieders om sport en bewegen voor iedereen bereikbaar en toegankelijk te maken. We leggen nieuwe en bestaande accenten op sporten en bewegen voor iedereen en overal.

Voor de inwoners van Hengelo streven we naar een gezonde en actieve samenleving, daarom stimuleren we een gezonde opvoeding en leefstijl. We willen dat alle Hengeloërs kunnen sporten en bewegen op een eigen manier en niveau. Om dit te bevorderen werken verenigingen, aanbieders, zorg- en welzijnsorganisaties, onderwijs en combinatiefunctionarissen met elkaar samen om sport- en beweegparticipatie te bevorderen.

Van jongs af aan moedigen we alle inwoners aan om met plezier te sporten en te bewegen, talenten te ontdekken en deze te (blijven) ontwikkelen. Veel Hengeloërs sporten en bewegen voldoende. Echter niet voor iedereen is dit mogelijk. Voor sommigen is een betaalbaar en/of passend sport- en beweegaanbod ver weg of zelfs niet haalbaar. We vinden het belangrijk dat er ook voor inwoners met een achterstand en/of beperking een passend, bereikbaar en betaalbaar sport- en beweegaanbod is.

Het sport- en beweeggedrag heeft een positief 'social return on investment' van 2,73. Dit betekent dat de maatschappelijke opbrengsten 2,73 keer zo hoog zijn als de maatschappelijke kosten. De huidige social return on investment in Hengelo is 2,73 (landelijk is dit 2,70). We streven er naar deze nog verder boven het landelijk gemiddelde uit te tillen.

Bron: Kenniscentrum Sport & Bewegen

Uitdagingen

- Het in beeld (blijven) brengen van het sport- en beweegaanbod
- Het versterken van een wijkgericht aanbod voor sport en bewegen
- Het benutten en versterken van bestaande participatie- en stimuleringsprogramma's om de 'niet-beweger' te stimuleren naar een beetje beweging en een gezondere leefstijl
- Aan blijven sluiten bij trends en ontwikkelingen

Speerpunten

1. Het is belangrijk dat kinderen op jonge leeftijd starten met sporten en bewegen. Wanneer kinderen zich vroeg ontwikkelen tot vaardige bewegers krijgen ze meer plezier in bewegen en houden ze dit langer vol. Ook als volwassene. Niet alle kinderen krijgen bewegen van huis uit mee. Hengelo Sport en het onderwijs spelen een essentiële rol in de ontwikkeling van de motorische (en mentale) vaardigheden van kinderen. In 2033 is de basis gelegd voor bewegend leren in het onderwijs. Hengelo Sport zorgt voor geschoolde professionals die kinderen uitdagen om te spelen en te bewegen.
2. Veruit het grootste gedeelte van hun jeugd brengen kinderen en jongeren door in het onderwijs. Daarom is het belangrijk dat ook in het onderwijs veel aandacht voor bewegen is en onderdeel uitmaakt van het lesprogramma. In 2033 streven we naar drie keer per week bewegingsonderwijs bij alle Hengelse scholen dat gegeven wordt door een vakleerkracht. Scholen zorgen voor een kwalitatief en divers beweegaanbod waarin kinderen en jongeren kennis maken met verschillende sporten en hun talenten kunnen ontwikkelen. We leggen verbindingen met nieuwe en bestaande initiatieven (bijvoorbeeld de Rijke School dag).
3. In 2033 vindt sport en bewegen niet alleen plaats in gymlokalen en sporthallen, want ook de schoolpleinen en de openbare ruimte wordt volop gebruikt. Er liggen volop kansen in de samenwerking met alle onderwijsinstellingen in Hengelo. Studenten van sportopleidingen van bijvoorbeeld het ROC van Twente zijn niet alleen de Hengelse professionals van de toekomst. Ze zijn vaak ook de talenten van nu. Met hun frisse blik en kennis van actuele zaken zijn zij van waarde voor het sportbeleid. Met bijvoorbeeld stages en het uitvoeren van onderzoeken. In 2033 werkt gemeente Hengelo (Hengelo Sport) dan ook nauw (wijkgericht) samen met deze instellingen. Zo maken studenten al vroeg kennis met succeservaringen en is sport als basis gelegd voor de toekomst.
4. We streven naar een multifunctioneel lidmaatschap in 2033 waar sportverenigingen in participeren, inclusief aangepast sporten. We bieden iedereen, leden en niet-leden, de mogelijkheid om deel te nemen aan sportieve activiteiten. Hierin is specifieke aandacht voor een sociale veilige omgeving. Dit kunnen bijvoorbeeld sportverenigingen doen omdat zij vitaal en toekomstbestendig zijn.

Vitale sportverenigingen hebben een goed bestuur, beschikken over voldoende vrijwilligers en hebben hun financiën op orde. Ook hebben ze een goed kwaliteitskader die de gezonde leefstijl en gezondheid bevordert. Ze hebben een visie op onderwerpen als veilig sportklimaat, ledenwerving- en behoud en het stimuleren van talenten verankerd in een duidelijk meerjarig beleid. Voor verenigingen die (grotendeels) op vrijwilligers draaien kan dit een flinke uitdaging zijn. Daarom helpt de gemeente hierbij waar mogelijk.

5. We hebben in 2033 een netwerk/platform van sport- en beweegaanbod. Dit platform is georganiseerd door sportverenigingen en overige sport- en beweegaanbieders (waar nodig in samenwerking met de gemeente Hengelo). Hierop is het totale aanbod van verenigingen en aanbieders te vinden. Ook van bijvoorbeeld wandel-, fiets- en schaatsgroepen/initiatieven. Hengeloërs kunnen dicht bij huis laagdrempelig in beweging komen en er is veel ruimte voor persoonlijk contact. De sport- en beweegaanbieders maken gebruik van ontmoetingsplekken in de wijk, zowel in de openbare ruimte als bijvoorbeeld buurtcentra. Ze zijn duidelijk zichtbaar en stimuleren, motiveren en inspireren buurtbewoners daarmee tot bewegen. De sterke kracht van een netwerk/platform van sport- en beweegaanbieders is hun zelforganiserend vermogen. Waar nodig heeft de gemeente een ondersteunende en adviserende rol.

6. We hebben een opdrachtgevende - en regierol richting de organisaties die invulling geven aan de uitvoering van de sport- en beweegactiviteiten. Ook in 2033 hebben combinatiefunctionarissen en Hengelo Sport een belangrijke rol in de stad en bij de uitvoering van het sportbeleid. Ze hebben de opdracht om meer mensen te laten sporten en bewegen in de buurt, talenten te ontwikkelen en ontmoeting te stimuleren. In 2033 staan combinatiefunctionarissen nog centraler in de wijk en zijn ondersteunend aan het transformatieplan en de wijkgerichte aanpak. Ze zijn zichtbaar en aanspreekbaar voor inwoners. Ze hebben een sterk netwerk en goede relaties met aanbieders van sport en maatschappelijke partijen zoals welzijn, gezondheidszorg, jeugdzorg en onderwijs. Hierdoor weten ze wat er speelt in de wijk. Door het verbinden van partners of het organiseren en uitvoeren van eigen interventies dragen ze bij aan het verbeteren van maatschappelijke problematiek en de mogelijke kansen in de wijk.

7. In 2033 is sportpark Veldwijk ontwikkeld tot een sportpark met (inter)nationale uitstraling. Sportpark Veldwijk biedt een breed pallet aan: van kennismaken met sport en bewegen tot en met (inter)nationale topsport. Sportpark Veldwijk is een belangrijk onderdeel van deze visie om te inspireren en is onderdeel van Spoorzone Hengelo Enschede.

8. Met sportpark Veldwijk en het Twentebad ondersteunt gemeente Hengelo in 2033 (top)sporttalenten om zich optimaal te ontwikkelen. Samen met sportverenigingen en aanbieders hebben talenten in en buiten Hengelo de kans om zich te ontwikkelen.

9. Met het sportnetwerk/platform bieden we in 2033 voor het basis- en voortgezet onderwijs specifieke programma's aan die aansluiten bij de motorische ontwikkeling van kinderen en jongeren.

10. Topsporters inspireren anderen tot het verbeteren van hun eigen sportieve prestaties en zijn een voorbeeld voor veel Hengeloërs. Lokale topsporters zorgen ervoor dat Hengeloërs zich meer met hun stad identificeren en trots zijn. Dat geldt ook voor sportevenementen in de breedte van sporten en bewegen (inclusiviteit). Deze creëren mogelijkheden voor inwoners om te kijken, zelf deel te nemen of om een rol te spelen als bijvoorbeeld vrijwilliger. Met onder andere de FBK-Games is dit niet alleen lokaal. Ook regionaal, provinciaal, nationaal en zelfs internationaal weten mensen dit evenement te vinden. We willen daarom in 2033, naast de FBK-Games meerdere aansprekende (top)sportevenementen realiseren in Hengelo. Met de FBK-Games hebben we een fantastisch evenement in Hengelo. We willen, binnen de financiële mogelijkheden, kansen grijpen ook andere (grote) aansprekende evenementen binnen te halen.

11. Hengelo Sport heeft in 2033, met een sport- en beweeglidmaatschap, honderden inwoners geactiveerd (van niet bewegen) tot bewegen en kennis te maken met diverse sporten.

Pijler 2 | Infrastructuur

Sport en bewegen is steeds minder aan tijd of plaats gebonden. Inwoners plannen hun sport- en beweegactiviteiten op het moment dat het hen past en gebruiken daarvoor steeds vaker de beschikbare ruimte in eigen omgeving. Ook het groen in en rondom de stad, inclusief het water, worden steeds vaker gebruikt voor sport en bewegen.

Meer en beter sporten en bewegen vragen om optimalisatie van onze accommodaties, voorzieningen en de openbare ruimte. In Hengelo ontstaat krapte in binnensportaccommodaties. Met de beoogde kwalitatieve groei is de kans aanzienlijk dat dit zich verder ontwikkelt. Uit onderzoek blijkt dat om sportparken rendabel te houden meer verbinding met andere aanbieders gezocht moet worden. De infrastructuur (voldoende en kwalitatieve accommodaties en voorzieningen) heeft dus een uitdaging. Immers een groeiend inwoneraantal betekent meer sportende en bewegende inwoners die een groter beroep doen op de in de stad aanwezige faciliteiten.

De infrastructuur in deze visie reikt verder dan alleen sporten en bewegen, ook het Openbaar Spelen (onder andere speelvoorzieningen, schoolpleinen, beweegtracks) vraagt om verandering en vernieuwing. Voor Hengelo is een goede sport-, beweeg- en speelinfrastructuur van essentiële waarde om een aantrekkelijke en gezonde stad te zijn. Bij de toekomstbestendige inrichting wordt er onder andere gekeken naar clustering van publieke voorzieningen in de wijken.

Voor het stimuleren van sport, bewegen en spelen moeten er goede, veilige, betaalbare, toegankelijke en bereikbare accommodaties, voorzieningen en openbare beweegruimte zijn.

Uitdagingen

- De wenselijke kwalitatieve groei aangrijpen om bestaande sportaccommodaties en voorzieningen te optimaliseren en de sportinfrastructuur uit te breiden waar nodig
- Investeren in een toegankelijke, bereikbare en stimulerende (openbare) sport- en beweeg leefomgeving
- De basiskwaliteit van accommodaties, voorzieningen en openbare ruimte borgen inclusief het ontwikkelen van gastheerschap in haar accommodaties
- Duurzaam investeren en voorop lopen met innoveren in bestaande en nieuwe gemeentelijke accommodaties, voorzieningen en openbare ruimte
- Verenigingen ondersteunen om duurzaamheidsdoelen te behalen
- Beweegtracks, bovenlokale accommodaties en inclusief sporten regionaal verbinden

Speerpunten

1. Hengelo beschikt in 2033 over een goed en verspreid aanbod van gemeentelijke binnensportaccommodaties zoals gymzalen en sporthallen. Behalve voor onderwijs en sportverenigingen worden deze accommodaties ook voor andere doeleinden gebruikt (multifunctioneel gebruik). Zowel commerciële als maatschappelijke initiatieven en ook particulieren of groepen kunnen hier hun activiteiten ontplooiën. De accommodaties zijn modern en flexibel ingericht zodat ze makkelijk door andere (dan sport-)gebruikers benut kunnen worden. Het aanbod van sport- en spelmaterialen en voorzieningen voor bijeenkomsten is divers en toegankelijk. Gebruikers kunnen eenvoudig zelf een ruimte reserveren, afrekenen en gebruiken. Dit geldt ook voor het gemeentelijk sport- en beweegwater.
2. Binnen- en buitensportaccommodaties, zoals voetbalvelden en sportparken, zijn in 2033 goed verspreid en/of in beeld gebracht voor toekomstbestendige ontwikkelingen. Sommige accommodaties liggen in een parkstructuur direct aansluitend op de woonomgeving. Andere accommodaties zijn aan de rand van een woonwijk gesitueerd en hebben een natuurlijke begrenzing. Zo sluiten de accommodaties goed aan op de omgeving. Al deze accommodaties zijn openbaar toegankelijk. Naast de sportverenigingen worden inwoners, commerciële sportaanbieders, onderwijsinstellingen en zorg- en welzijnpartners gestimuleerd de buitensportaccommodaties actief te gebruiken. En individueel of samen een (maatschappelijk) aanbod voor sport en bewegen te organiseren, om zo buitensportaccommodaties optimaal te benutten.
3. De ruimtelijke en technische kansen van kunstgras velden en sportparken benutten voor onder andere stedelijke (en landelijke) vraagstukken zoals rainproof, rubber, waterberging en hittebestrijding.
4. In 2033 is bekend hoe de investeringsopgave eruit ziet voor alle openbare speelplekken als onderdeel van de basisvoorziening in de wijken. Centrale sport- en beweegvoorzieningen in (elk) stadsdeel nodigen inwoners van alle leeftijden uit om te sporten en bewegen en om elkaar te ontmoeten. Ze hebben een belangrijke (bewezen) rol in de wijk. Niet alleen als sportlocatie, ook om sociale cohesie en leefbaarheid te bevorderen. Voor een goede spreiding van deze voorzieningen over de stad wordt ook gekeken naar de gezondheid van inwoners (bijvoorbeeld overgewicht, bewegingsbeperking), de afstand tot soort-

gelijke plekken en de vraag en behoefte van inwoners en maatschappelijke organisaties. De data vanuit sport en bewegen is ondersteunend aan het transformatieplan en de omgevingsvisie.

5. In 2033 zijn schoolpleinen in samenwerking met scholen en partners deels vergroend en hebben deze pleinen een bredere wijkfunctie gekregen. Ze zijn ingericht voor het buitenspelen in de pauzes en ook geschikt voor het geven van gymlessen (bijvoorbeeld Athletic Skills Garden). Na schooltijd zijn de pleinen een openbare speelplek voor kinderen, is hier sport- en beweegaanbod en zijn het natuurlijke ontmoetingsplekken voor buurtbewoners.
6. In 2033 is de basis gelegd voor een netwerk van beweegtrucks in de openbare ruimte. Hierbij is speciale aandacht voor voetgangers en fietsers vanuit het STOMP-principe (mobiliteit). Beweegtracks zijn de makkelijkste, snelste en veiligste manier om je te verplaatsen binnen de wijken en tussen de diverse stadsdelen. Beweegtracks zijn visueel herkenbare, (sociaal) veilige en aantrekkelijke routes voor wandelaars, hardlopers, fietsers, skeelers en urbansporters. De beweegtracks staan met elkaar in verbinding via reguliere fiets- en wandelroutes. Deze recreatieve netwerken worden niet alleen gebruikt om te sporten, ze spelen ook een belangrijke rol voor de inwoners van Hengelo om bewegen in het dagelijks leven te integreren. Het netwerk van beweegtracks kan regionaal verbinden tussen gemeenten en gebruikt worden door iedereen.
7. We zetten ons in om vroegtijdig aan te sluiten bij gebiedsontwikkeling, (her)inrichting van wijken en regionale versterking. Dit zorgt ervoor dat de openbare ruimte stimulerend en toegankelijk gemaakt wordt voor iedereen. Hierbij denken we aan veilige fiets- en wandelpaden, voldoende ruimte om te recreëren en aan voldoende openbare voorzieningen zoals speeltuinen, trapveldjes, calisthenics, bootcamp, urban sports en Athletic Skills Gardens (beweegvriendelijke openbare ruimte voor alle leeftijden waar veelzijdig gesport, bewogen en gespeeld kan worden).
8. De Kadernota Spelen wordt geïntegreerd met het sport- en beweegbeleid, zodat efficiënter en effectiever ingespeeld wordt op de behoefte van onze inwoners.
9. We zijn gebaat bij een integrale aanpak die resulteert in een concreet scenario en het marketfit maken van vraag en aanbod. Om een goede match te realiseren tussen vraag en aanbod wordt een Gebied en Accommodatie-voorzieningen Plan (GAP) opgesteld. Het GAP schetst een perspectief voor alle sport-, beweeg- en speelvoorzieningen in gemeente Hengelo met een doorkijk van twintig jaar. Bovenstaande speerpunten brengen financiële (noodzakelijke) vragen met zich mee die worden verwerkt in dit plan.

Korte toelichting over het Gebied en Accommodatie-voorzieningen Plan

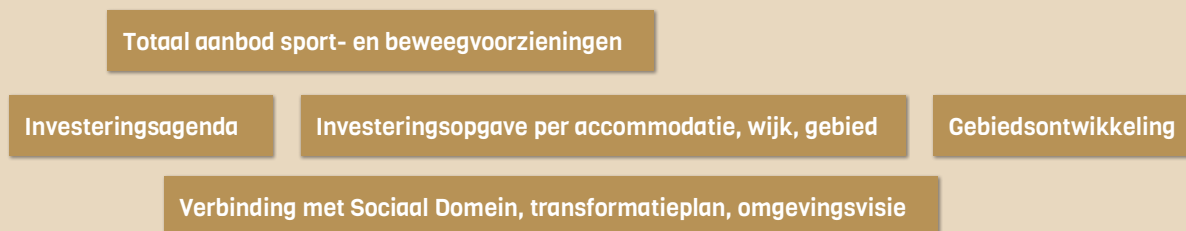
Het uitgangspunt om dit te bereiken is deze nieuwe sportvisie, de omgevingsvisie, de strategische agenda, de Brede SPUK-regeling (met daarin onder andere het lokaal sport- en preventieakkoord), het transformatieplan Sociaal Domein, Accommodatiebeleid Sociaal en Vastgoedkaders, Kadernota Spelen en positieve gezondheid (inclusief leefstijl en leefomgeving). In 2024 wordt de Kadernota Spelen geïntegreerd met het GAP.

Gebieds- en Accommodatie-voorzieningen Plan (GAP)

Het GAP speelt in op:

En brengt in beeld:

Pijler 3 | Data & ontwikkeling

Uit data die we hebben opgehaald met onderzoeken, bijeenkomsten en enquêtes leiden we af dat we op de goede weg zijn. Toch zien we dat we niet alle inwoners bereiken. Deze inwoners willen we ook aanhaken en enthousiasmeren. Dat doen we door hun behoeften in kaart te brengen en daarop beter aan te sluiten.

Voor een sportiever en gezonder Hengelo voor iedereen, moeten we een aantal stappen zetten. De eerste stap is het verzamelen en duiden van data. Veel cijfers die we nu tot onze beschikking hebben zijn een weergave van de gemiddelde Hengeloër of een optelsom van onze inwoners. Dat zijn interessante gegevens om onze voortgang te monitoren en ons te vergelijken met andere gemeenten. Ze zijn echter nauwelijks bruikbaar om te bepalen hoe we ons kunnen verbeteren, laat staan om te bepalen wat de beste methode voor verbetering is. Daarvoor hebben we data nodig die meer details laten zien. Deze data kunnen we verkrijgen door extra onderzoek en ook door beschikbare data aan elkaar te koppelen. Door meer in gesprek te gaan met onze inwoners, kunnen we nog meer relevante kennis en data ophalen.

Met data alleen zijn we er niet. Voor een sportiever en gezonder Hengelo voor iedereen is ook vernieuwend aanbod nodig. Het aanbod dat er nu is richt zich vooral op al actieve bewoners. En we zijn juist op zoek naar nieuwe bewegingen. We roepen dan ook iedereen op mee te denken over moge-

lijk nieuw aanbod of nieuwe invalshoeken met bijvoorbeeld het Lokaal Sportakkoord. We zien hierin zeker ook kansen voor onze sportaanbieders, door hun aanbod beter te laten aansluiten op de behoeften van niet bewoners of afhakende bewoners. Door bijvoorbeeld jongeren aan zich te binden, ongebonden aanbod bij sportverenigingen te ontwikkelen of nieuwe lidmaatschapsvormen, verenigingsactiviteiten buiten de eigen accommodatie of activiteiten voor kwetsbare doelgroepen.

Uitdagingen

- Reeds beschikbare data aan elkaar verbinden
- Het inventariseren en inzichtelijk maken van data en ontwikkelingen
- In kaart brengen wat het gebruik is van sportvoorzieningen en over welke aspecten de gebruikers (on)tevreden zijn
- Het in kaart brengen van het gebruik van speelvoorzieningen in de openbare ruimte en over welke aspecten de gebruikers (on)tevreden zijn
- Innoveren binnen de Brede SPUK-regeling, omgevingsvisie en het transformatieplan op basis van data
- Het verbinden van (nieuw) sport- en beweegaanbod tussen sport- en beweegaanbieders, accommodaties en locaties onderbouwd door data en ontwikkelingen

Speerpunten

1. We richten een platform in, onder de lijn van sociale basis, waarin we het aanbod van zowel sport als cultuur verzamelen. Het uitgangspunt van dit platform is 'kennismaken en participeren'. Het platform biedt ruimte voor elke sport-, beweeg- en cultuuraanbieder om het aanbod voor elke doelgroep, te delen en promoten. Ook het naschoolse aanbod, het aanbod van de combinatiefunctionarissen en het door het sportakkoord geïnitieerde aanbod staat op dit platform. Niet alleen voor bewegers is dit platform een uitkomst. Partners hebben ook de mogelijkheid om inzicht te krijgen in het aanbod van Hengelo. Zo kunnen partners sneller en efficiënter doorverwijzen naar een passend aanbod. Het platform willen we uiterlijk in 2027 lanceren.
2. We werken samen met de verenigingen en aanbieders toe naar een vitaal en stimulerend aanbod met oog voor een kwalitatief kader en sterk ledenbestand. Ontwik-

kelingen binnen het aanbod gaan we periodiek meten wat resulteert in gericht faciliteren naar de sport- en beweeg-aanbieders. Tijdens een themavond lieten verenigingen weten moeite te hebben met het vinden van vrijwilligers en dat het gedrag van leden verandert. Sporters willen zich minder vaak binden aan een vereniging terwijl ze juist wel gebruik willen maken van de faciliteiten en diensten. Dit resulteert in minder betrokkenheid en minder inzet om een vereniging te laten functioneren.

3. Op het gebied van topsport en talentontwikkeling (in de volledige breedte en inclusief) werken we samen met regio gemeenten. Hengelo zelf heeft niet alle topsportfaciliteiten. Voor andere sporten kunnen talenten in de regio terecht. Door een goede samenwerking willen we de regio versterken en verder ontwikkelen tot een fijne woon- en werkomgeving. Dit sluit aan op de visie van Spoorzone Hengelo Enschede en omgevingsvisie.

5. Principes en voorwaarden

Samenwerken met leidende principes en voorwaarden

Gemeente Hengelo zelf heeft invloed op alle sport- en beweegthema's die in dit visiedocument beschreven zijn. Maar we hebben niet in alle sectoren en doelgroepen evenveel invloed en verantwoordelijkheid. Daarom is het belangrijk om samen met alle partners inzicht te hebben in de veranderende vraag van aanbod en behoefte. We hebben leidende principes en voorwaarden geformuleerd die bijdragen aan het beleid waar we voor staan en aan het uitvoeren van onze speerpunten..

Multifunctioneel gebruik van voorzieningen

1. Gebiedsgericht werken: focus op bestaande en toekomstige data.
2. Integrale benadering: de mens staat centraal.
3. Verbinden is de sleutel: verbinden van inwoners, partners en instanties rondom de opgaven.
4. Positieve gezondheid: samen verantwoordelijk.
5. Participatie: netwerk van en in de samenleving.
6. Regel- en wetgeving: we zetten ons in om te optimaliseren waar het kan.
7. Regionale samenwerking: slim volgen en vooroplopen waar nodig.
8. Multifunctioneel gebruik van voorzieningen

Voorwaarden samenwerken

1. Gebiedsgericht: uitvoerders stimuleren om individuele opgaven samen in te vullen en waar mogelijk overstijgende gebiedsopgaven te signaleren en bij te dragen aan oplossingen.
2. Resultaatgericht: werken met indicatoren om beter te kunnen sturen en kwaliteit te borgen.
3. Continuïteit: activiteiten borgen door samen te werken in een netwerk met bijvoorbeeld zorg, onderwijs, welzijn en cultuur.
4. Ruimte voor verbinding: innovatie op het raakvlak van doelen en uitvoering.
5. Maatschappelijke accommodaties: er moeten voldoende plekken in wijken of gebieden zijn waar uitvoering plaats kan vinden.
6. Zakelijk partnerschap optimaliseren door middel van het hanteren van het prestatie indicatoren.

Voorwaarden activiteiten uitvoeren

1. Positieve gezondheid: activiteiten dragen bij aan (minimaal één) van de pijlers van positieve gezondheid.
2. Inclusiviteit: sport en bewegen is voor iedereen in elke buurt of wijk toegankelijk.
3. Talentontwikkeling en topsport: iedereen kan talenten ontwikkelen of topsport beoefenen.

6. Financieel

Meerjarenbegroting Sport

De totale uitgaven voor sport bedragen in 2023 € 16 miljoen. De inkomsten bedragen € 6,8 miljoen. In onderstaande tabel is de opbouw en het verloop hiervan in een meerjarenperspectief in beeld gebracht. Onder de tabel lichten we de onderdelen in de tabel toe.

	2023		2024		2025		2026	
	I	U	I	U	I	U	I	U
Sport- en beweegbeleid	€ -156.186	€ 742.343	€ -66.683	€ 326.994	€ -66.683	€ 331.994	€ -53.139	€ 273.450
Combinatiefunctionarissen	€ -403.497	€ 403.497	€ -403.490	€ 394.263	€ -403.490	€ 394.263	€ -389.793	€ 380.566
Binnensport infrastructuur	€ -709.747	€ 1.374.355	€ -743.299	€ 1.474.650	€ -743.299	€ 1.474.536	€ -743.299	€ 1.469.312
Buitensport infrastructuur	€ -835.892	€ 2.996.407	€ -918.468	€ 3.357.911	€ -1.452.139	€ 3.895.067	€ -1.452.139	€ 3.937.050
Gymnastieklokalen (onderwijs)	€ -323.484	€ 1.579.382	€ -344.894	€ 1.715.851	€ -344.894	€ 1.715.813	€ -344.894	€ 1.715.771
Sport- en beweegevenementen						€ 90.000		€ 90.000
Twentebad en Hengelo sport	€ -4.013.929	€ 6.129.581	€ -3.414.771	€ 5.427.691	€ -3.414.771	€ 5.426.451	€ -3.414.771	€ 5.425.712
Huisvesting voetbal academie				€ 115.000		€ 115.000		€ 115.000
Investeringen Twentebad	€ -224.123	€ 1.526.708	€ -8.753	€ 50.436				
Investeringen infrastructuur binnen		€ 28.600						
Investeringen infrastructuur buiten	€ -176.696	€ 1.245.360	€ -14.700	€ 6.789.004	€ -37.800	€ 252.800	€ -30.703	€ 1.075.450
Endtotaal	€ -6.843.554	€ 16.026.233	€ -5.915.058	€ 19.651.800	€ -6.463.076	€ 13.695.924	€ -6.428.738	€ 14.482.311

Sport- en beweegbeleid

Dit onderdeel wordt besteed aan het maken van beleid en bestaat uit 2 fte. Sport- en beweegbeleid houdt zich bezig met onder andere sport- en beweegparticipatie, de infrastructuur voor sporten en bewegen en data en ontwikkeling. Binnen dit onderdeel geven we ook subsidie aan sport- en beweegaanbieders.

Combinatiefunctionarissen

Dit onderdeel wordt besteed aan inzet van combinatiefunctionarissen sport en bewegen. Ook de combinatiefunctionarissen van cultuur worden hiermee ingezet.

We ontvangen jaarlijks een bedrag van het rijk vanuit de Brede SPUK-regeling om deze inzet mogelijk te maken. Om dit geld te ontvangen moeten we (in samenwerking met partners) zelf 60% bijdragen als cofinanciering.

Binnensport infrastructuur

Met dit onderdeel betalen we de kosten van onze binnensportaccommodaties en voorzieningen. Dit gaat over locaties waar binnen gesport wordt, bijvoorbeeld sporthallen en het zwembad. De kosten die we hiervoor maken zijn onder andere het onderhoud en het terugbetalen van de investering. De opbrengsten zijn de inkomsten uit de verhuur van het zwembad en sporthallen.

Onze gemeente is aan een sterke en kwalitatieve opmars bezig en laat groei zien. De budgetten van sport bieden naar verwachting onvoldoende voorzicht. Dit wordt meegenomen in het GAP.

In de komende jaren krijgen we te maken met een uitdaging om de huidige accommodaties en voorzieningen op peil te houden en om onze ambities te realiseren. We zetten daarom in op het Gebied en Accommodatie-Voorzieningen Plan (GAP). In dit plan wordt inzichtelijk gemaakt wat we voor accommodaties en voorzieningen nodig hebben tot 2043. We zetten daarnaast in op extra aandacht voor samenwerkingen met onder andere provincie Overijssel, omliggende gemeenten, onze partners en het rijk.

Buitensport infrastructuur

Met dit onderdeel betalen we de sportaccommodaties en voorzieningen buiten. Dit gaat dan onder andere over playgrounds, sportvelden, het Tuindorpbad en beweegtuinten. We moeten deze onderhouden, renoveren en nieuw realiseren. De budgetten van sport bieden naar verwachting onvoldoende voorzicht. Dit wordt meegenomen in het GAP.

Sport- en beweegevenementen

Met dit onderdeel dragen we bij aan het organiseren van (top)sport- en beweegevenementen voor alle inwoners. Het gaat om € 90.000.

Twentebad

Het Twentebad heeft een sociaal-maatschappelijke functie. Mede door de ruime openingstijden is het een toegankelijke omgeving voor jong en oud. Zwemmen is de meest beoefende sport in Nederland. Het zwembad is daarmee bij uitstek een plek voor ontmoeting en recreatie. Het Twentebad draagt daarmee bij aan de leefbare omgeving voor alle inwoners en bezoekers, van jong tot oud.

Deze specifieke kenmerken van een zwembad dragen ertoe bij dat een openbaar toegankelijke zwemvoorziening ook in relatie tot preventie een grote rol kan spelen dan wel een (nog) grotere rol kan innemen. Zo kan het Twentebad, met de inzet van diverse professionals, steeds meer een passend (zorg) aanbod realiseren afgestemd op de Hengelose behoefte.

Na de renovatie is het Twentebad multifunctioneel inzetbaar. Naast de bekende functies (zwemonderwijs, recreatie, aquasporten, banenzwemmen en zwemverenigingen) heeft Hengelo met het Twentebad bovengemiddeld veel ruimte voor zorg, individueel sporten en bewegen en ontmoeting. Met de verschillende waterdiepten en watertemperaturen kunnen verschillende sport- of beweegactiviteiten aangeboden worden.

Hierbij kunnen juist ook de meer kwetsbare doelgroepen (mensen met een lichamelijke en/of geestelijke beperking) worden voorzien van kwalitatieve faciliteiten. Bovendien is zwemmen de minst blessuregevoelige sport en daarom bij uitstek geschikt voor gezondheid bevorderende activiteiten. Voor veel ziekten en klachten is zwemmen of bewegen in het water veruit het meest geschikt.

Hengelo Sport

De kansen voor de toekomst van Hengelo Sport liggen in een verbreding van de doelgroep buiten de basisscholen. En het faciliteren en stimuleren van sport- en beweegaanbod op verschillende locaties in Hengelo. Hengelo Sport richt zich primair op kennismaking met verschillende sporten, plezier, fair play en gezondheid. Initieel richt Hengelo Sport zich niet op het basisaanbod sport

voor de Hengelose basisscholen. Recentelijk biedt Hengelo Sport ook facilitaire diensten aan als sportverhuur en operationeel beheer van sportaccommodaties en gymzalen en zet zij bevoegde vakdocenten bewegingsonderwijs in het primair onderwijs in.

Huisvesting academie FC Twente/Heracles Almelo

Met dit onderdeel van het budget betalen we dekking op de exploitatielasten van de voetbalacademie van FC Twente/Heracles Almelo. Het gaat om € 115.000 structureel per jaar.

Rijksmiddelen en fondsen van het rijk

We maken, waar mogelijk, gebruik van rijksmiddelen en fondsen. Dit doen we in samenwerking met onze maatschappelijke partners en sportaanbieders in Hengelo. We maken al enige tijd gebruik van de 'Brede Regeling Combinatiefuncties' voor sport en cultuur. Sinds 2020 maken diverse sport- en beweegaanbieders ook succesvol gebruik van het Lokaal Sportakkoord 'Hengelo Inspireert' en het Lokaal Sportakkoord 2.0.

Overzicht financiering nieuwe projecten

In het huidige budget past het 'in stand houden' van onze accommodaties en voorzieningen. Om onze ambities te kunnen realiseren moeten we op zoek naar andere financieringsbronnen (groter budget). Dit doen we door samen op te trekken met andere domeinen en door te participeren in bestaande projecten.

In 2024 wordt het GAP ontwikkeld en voorgedragen aan de gemeenteraad om onze accommodaties en voorzieningen toekomstbestendig te maken. In het GAP wordt de complete sport- en beweeginfrastructuur opgenomen.

Gebieds- en Accommodatie-voorzieningen Plan (GAP)

In 2024 wordt het GAP opgeleverd en resulteert in een financiële vraag die wordt opgenomen in de Zomernota van 2025.

Nieuw beleid sport- en bewegen

Het laden en realiseren van onze ambities vraagt op sommige onderdelen nieuw beleid en/of incidentele middelen. In deze visie lopen we vooruit t/m 2026.

Zomernota 2024 nieuw beleid (structureel):
evenementen € 90.000

1^e Bestuursrapportage (incidenteel) 2024:
onderzoeksbudget GAP € 40.000

Zomernota 2025 nieuw beleid (structureel):
GAP, financieel nog onbekend

1^e Bestuursrapportage (incidenteel) 2025:
platform/netwerk € 45.000 (indexering kan voor- of nadeliger uitvallen)

Zomernota 2027 nieuw beleid (structureel):
platform/netwerk € 12.500 (indexering kan voor- of nadeliger uitvallen)

7. Eindnoot/bronnen

- Transformatieplan 2022
- Omgevingsvisie fase 1,2 & 3
- Preventieakkoord 2022
- Denkkader participatie 2022
- Duurzaam Hengelo 2022
- Mobiliteitsplan 2040 "Heel Hengelo in beweging"
- Beleidsprogramma Sociaal 2021-2025
- Brede SPUK-regeling 2023-2026 (inclusief lokaal sportakkoord)
- Lokaal Maatschappelijk Vastgoed
- Integraal Zorg Akkoord
- Kadernota Spelen 2016
- Sport- en beweegaanbieders gemeente Hengelo
- Inwoners gemeente Hengelo
- Onderwijsinstellingen gemeente Hengelo
- Sport en bewegen in cijfers
- Kennispunt Twente
- Gemeente Hengelo
- Kenniscentrum Sport en Bewegen
- Loket gezond leven

Colofon

Oktober 2023. Uitgave van de gemeente Hengelo. Foto's: Tjeerd Derkink

Bezoekadres stadhuis
Burgemeester van der Dussenplein 1

Postadres
Postbus 18, 7550 AA Hengelo

Telefoonnummer
14-074

E-mail
Gemeente@hengelo.nl

www.hengelo.nl

Gemeente
Hengelo

Beeldvormende politieke markt

26 september 2023

Programma Politieke Markt

1. Huidige situatie
2. Visie en ambities
3. Wat willen we anders doen
4. Wat willen we bereiken
5. Proces

Huidige situatie

1. 25,3% is lid van een vereniging

☐ Het landelijke gemiddelde is 24%

2. 54,9% voldoet aan wekelijks bewegen

☐ Het landelijke gemiddelde is 53,6%

3. 56,8% voldoet aan de beweegrichtlijn

☐ Het landelijke gemiddelde is 55,7%

4. 43,2% voldoet niet aan de beweegrichtlijn

☐ Het landelijke gemiddelde is 44,3%

1. 27,8% van de jongeren kampt met psychisch klachten
2. 18,3% van de inwoners ervaren stress
3. 16,5% heeft ernstig overgewicht
4. De doelgroep 65+ stijgt aanzienlijk
 1. 42% voldoet aan de beweegrichtlijn

Aan de andere kant...

57,9% zit meer dan 9,1 uur per dag

Huidige situatie

Voorbeeld van een doelgroep?

1. In Hengelo zijn 367 openbare speelplekken
2. 64 plekken voor bijv. doelgroep 12-18 jaar
3. 53% van de doelgroep 12-18 jaar zit 'binnen'
4. Buiten wordt er voornamelijk 'afgesproken' met vrienden
5. 5% is nog 'buiten' aan het spelen
6. 74% heeft 'behoefte' aan nieuwe openbare ruimte/omgeving*

Huidige situatie

Meer en meer vraag naar een andere sport- en beweegomgeving

Het aantal leden (vooral 13-18 jaar) bij een sportvereniging nam de afgelopen jaren licht af

Niet-sporters/bewegers hebben momenteel erg weinig commitment om wekelijks te gaan sporten bij een sport- en beweegaanbieder

Bij de leeftijdscategorie 45+ ligt een kans om mensen (weer) wekelijks aan het sporten te krijgen

Outdoor sporten groeit explosief en er is veel vraag naar padel

Ongebonden en ongeorganiseerd sporten en bewegen groeit sterk

Naarmate men ouder wordt neemt het commitment om te sporten bij een sport- en beweegaanbieder snel af

Tijdgebrek is specifiek bij de 19 tot 44-jarigen een belangrijke drempel om wekelijks te sporten

Vraag naar andere vorm(en) van lidmaatschappen ontwikkelt zich

Als men eenmaal sport bij de sport- en beweegaanbieder, is het sportplezier en het commitment om te blijven sporten hoog

De grootste potentie om te gaan sporten en bewegen bij een sport- en beweegaanbieder zit bij de personen die momenteel in commercieel verband sporten

Visie

Hengelo is bekend
als dé sport- en
beweegstad

Ambities

1. In Hengelo is sporten en bewegen voor iedereen bereikbaar
2. Hengelo is één grote stimulerende beweegomgeving
3. Sport als basis voor maatschappelijke kracht

Wat willen we anders doen?

- ☐ We leggen nieuwe en sterke accenten op sporten en bewegen voor iedereen en overal (Athletic Skills Model & Garden) en werken samen met leidende principes en voorwaarden
- ☐ Voorop lopen in het actualiseren, verduurzamen en innoveren van de sport- en beweeginfrastructuur
- ☐ Integrale aanpak met het Transformatieplan, de omgevingsvisie, Brede Spuk-regeling, IZA en combinatiefunctionarissen (wijkgericht)
- ☐ Het stimuleren en in beweging zetten van 'niet bewegers' (inactiviteit voorkomen)
 - ☐ Verzelfstandiging van aanbieders en een professioneel kader voor sport- en beweegaanbieders faciliteren
- ☐ Onderzoek naar multifunctioneel lidmaatschap of het combineren van sporten/aanbieders
- ☐ Meer (top)sport- en beweegevenementen in het FBK-stadion

Van ambitie naar realisatie

Het laden van onze ambities doen we met drie pijlers.

Deze pijlers dragen bij aan o.a. het transformatieplan, het wijkgerichte beleid, de (positieve) gezondheid en de omgevingsvisie.

Sport- en
beweegparticipatie

Infrastructuur

Data & ontwikkeling

Gebieds- en Accommodatie-voorzieningen Plan GAP

Gebiedsontwikkeling

Investeringsagenda

Totaal aanbod sport- en
beweegvoorzieningen

Investeringsopgave

Groeiperspectief van Hengelo

(Top)sport evenementen

Bestaande behoefte en aanbod
(m2, dichtheid, verspreiding, etc.)

Verbinding met Sociaal Domein (o.a. transformatieplan,
omgevingsvisie, wijkgerichte data)

Wijkgericht beleid

Verduurzaming, energie en klimaat

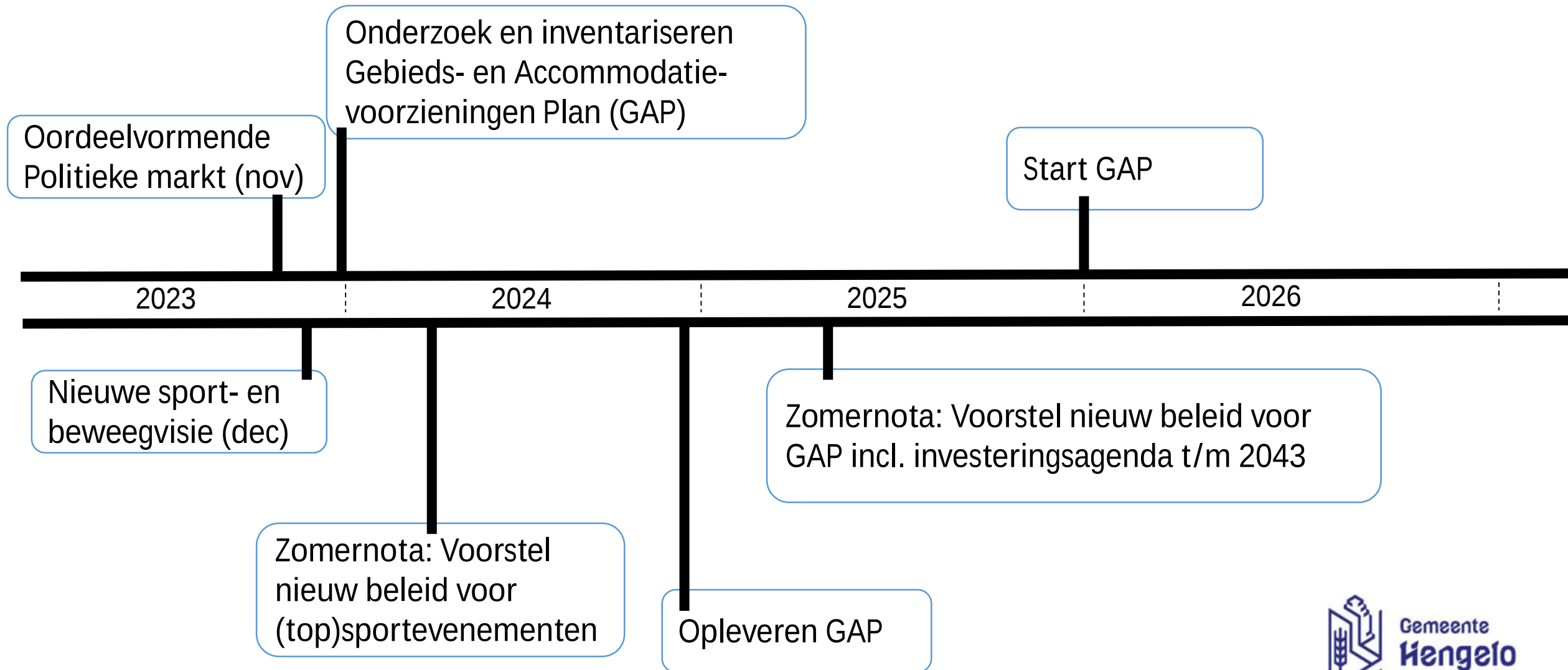
Multifunctioneel beleid en inclusief
(toegankelijk) gebruik

Om de witte stof (verbindingen die signalen doorgeven) optimaal te laten functioneren moet iemand nieuwe en uitdagende dingen doen die moeite kosten. En daar is de Skills Garden bij uitstek geschikt voor.”

Erik Scherder, hoogleraar neuropsychologie VU Amsterdam

Hoe nu verder

Wat vindt u ervan?

Wat wilt u meegeven?

